

การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการรับบริการ
ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1

นางสาววัลลภา โล่ห์สุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-820-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF PARENTS' NEEDS CONCERNING SERVICES RENDERED
FROM ELEMENTARY SCHOOLS ACCORDING TO THE EXPANSION
OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE
JURISDICTION OF MUNICIPAL AUTHORITY,
EDUCATIONAL REGION ONE

Miss. Wonlapa Losuwon

A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-820-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการรับบริการ
ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1

โดย นางสาววัลลภา ไล้ทสูวรรณ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Signature]
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

[Signature]
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

[Signature]
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เน้มเกียรติ ชมวัฒนา)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วัลลภา โสฬ์สุวรรณ : การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการรับบริการตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 (A STUDY OF PARENTS' NEEDS CONCERNING SERVICES RENDERED FROM ELEMENTARY SCHOOLS ACCORDING TO THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF MUNICIPAL AUTHORITY, EDUCATIONAL REGION ONE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.บุญมี เฌรยอต, 207 หน้า. ISBN 974-583-820-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 เกี่ยวกับการบริการจากโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีการศึกษา 2536 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 90 คน เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองนำบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษาคือ โรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน การคมนาคมสะดวก ใช้เวลาเดินทางไม่นานและประหยัดค่าใช้จ่าย ส่วนประเภทการบริการที่ต้องการจำแนกได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้ทางโรงเรียนแจ้งรายละเอียดของวิชา เลือกต่าง ๆ ให้ทราบและจัดการแนะแนวแก่เด็กและผู้ปกครอง ต้องการให้บุตรหลานเลือกเรียนกลุ่มวิชาอาชีพมากกว่ากลุ่มวิชาสามัญ วิชาอาชีพที่ต้องการให้เปิดสอนคือ พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม และเห็นด้วยกับการสำรวจความต้องการในการจัดวิชา อาชีพและพร้อมให้ความร่วมมือในการสำรวจ ต้องการให้บุตรหลานมีรายได้พิเศษ เกี่ยวกับการเรียนภาคปฏิบัติในกลุ่มวิชาสามัญต้องการให้เรียนภายในโรงเรียน ส่วนกลุ่มวิชาอาชีพต้องการให้เรียนภายนอกโรงเรียน โดยเห็นด้วยกับการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการจริง เห็นด้วยกับการนำทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อจัดรายวิชา เลือกเสรี และต้องการให้จัดทัศนศึกษานอกสถานที่ เวลาเรียนควรเป็นแบบเต็มเวลาตามปกติและให้จัดชั้นเรียนโดยการคละเด็กเก่งและอ่อนไว้ด้วยกัน อุปกรณ์การเรียนที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียนส่วนใหญ่เพียงพอ กิจกรรมนักเรียนที่ต้องการให้เน้นเป็นพิเศษคือ กิจกรรมทางวิชาการ

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียนและบริเวณทั่วไปต้องการให้ปรับปรุงด้านปริมาณ ยกเว้นโรงอาหารและห้องน้ำซึ่งต้องการให้ปรับปรุงด้านความสะอาด

3. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ต้องการทราบข่าวสารในทุก ๆ ด้าน โดยการจัดทำเป็นเอกสารแจก ต้องการให้ทางโรงเรียนอนุญาตให้ประชาชนมาใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ และต้องการให้ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับชุมชน

4. ด้านมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ต้องการใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยเฉพาะวิชา อาชีพด้านพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม และต้องการให้มีโอกาสประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ภาควิชาบริหาร.กว.รศ.ภว.....
สาขาวิชานิเทศการศึกษา และพัฒนาหลักสูตร.....
ปีการศึกษา2536.....

ลายมือชื่อผู้พิมพ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

#C542219 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
KEY WORD: NEEDS/PARENTS/THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT

WONLAPA LOSUWON : A STUDY OF PARENTS' NEEDS CONCERNING SERVICES RENDERED FROM ELEMENTARY SCHOOLS ACCORDING TO THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF MUNICIPAL AUTHORITY, EDUCATIONAL REGION ONE, THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. BOONMEE NENYOD, Ed.D., 207 pp. ISBN 974-583-820-9

The purpose of this research was to examine parents' needs concerning services rendered from elementary schools according to the expansion of basic education opportunity project under the jurisdiction of Municipal Authority, Educational Region One.

The samples were 90 parents in academic year 1993 from elementary schools under the jurisdiction of Municipal Authority, Educational Region One. The instrument used was the semi-structure interview sheet, data were analyzed by using content analysis, frequency and percentage.

Research findings indicated that the parents' reasons for choosing schools were short distance and economy. With regards to schools services rendered data showed that;

1. With regards to instructional organization, research found that most parents preferred to be both informed and guided regarding free elective subjects details, they preferred their children to enrol in vocational subjects which were commercial and industrial related subjects than general subjects. Parents also agreed with survey of their needs prior to vocational subjects offering, they wanted their children to earn an extra income during their studies. They also agreed with school to offer lectured subjects within campus whereby practice subjects should be offered at local enterprises. Parents also agreed to utilize local resources for vocational subjects organizing and to organize study tours. They agreed with the present class schedule and preferred to have students with different learning achievement in one class. Instructional aids were sufficient and parents preferred schools to be concentrated in academic activities.

2. Regarding to schools environments, parents expressed that school buildings, classroom, and space should be improved in quantity except dining area and lavatories should be improved in quality.

3. Concerning the community relation, parents wanted to be informed in every aspects through written materials. They expressed that school plants should be opened for community used and community services activities also should be co-organized between schools and community.

4. With regards to educational standard, data showed that parents wanted their children to be able to continue their further education especially in public vocational school within community in the areas of commercial and industrial. Furthermore, they expected their children should be able to find their jobs within community after their education.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เถรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ในการวิจัย พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และ อาจารย์ ดร. เน้มเกียรติ ชมวัฒนา ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยด้วยดี และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลจนทำให้การเก็บข้อมูลสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี และท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนห่วงใยและให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

วัลภา โล้สุวรรณ

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
	ขอบเขตของการวิจัย.....	6
	คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
	การนำเสนอรายงานการวิจัย.....	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	ตอนที่ 1.....	10
	ความเป็นมาของ โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาและ	
	การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ.....	10
	การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการขยายโอกาส	
	ทางการศึกษา.....	15
	การจัดการเรียนการสอนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ	
	การดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	ของกระทรวงศึกษาธิการ.....	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ตอนที่ 2.....	21
ความเป็นมาและการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของเทศบาลและเมืองพัทยา กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.....	21
การดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา.....	24
ตอนที่ 3.....	27
การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น....	27
การพัฒนาหลักสูตรในระดับต่าง ๆ.....	28
การพัฒนาหลักสูตรในระดับท้องถิ่น.....	29
ลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่น.....	30
กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น.....	31
ตอนที่ 4.....	34
สรุปกรอบการวิจัยความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการรับบริการตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา.....	34
ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	41
การจัดแผนการเรียน.....	41
การฝึกปฏิบัติ.....	44
การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	45
คุณสมบัติและคุณลักษณะของครูผู้สอน.....	45
การจัดเวลาเรียน.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอน.....	46
	การจัดชั้นเรียน.....	47
	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน.....	49
	อาคารเรียน.....	49
	อาคารประกอบ.....	50
	บริเวณโรงเรียน.....	50
	ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน.....	51
	ความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับ	
	ชุมชน.....	51
	หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน....	52
	วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน.....	53
	ด้านมาตรฐานการศึกษา.....	56
	ตอนที่ 5.....	57
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	61
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	61
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
	การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	63
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครอง.....	66
	ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในการ รับบริการตาม โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา..	76
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	154
	สรุปผลการวิจัย.....	154
	อภิปรายผลการวิจัย.....	158
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	172
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	173
	รายการอ้างอิง.....	175
	ภาคผนวก.....	181
	ประวัติผู้เขียน.....	207

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สภาพภาพของผู้ปกครอง.....	66
2	สภาพภาพของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพและระดับการศึกษา.....	72
3	เหตุผลของผู้ปกครอง ในการนำบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัด เทศบาลและเมืองพัทยา.....	74
4	ความต้องการของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียน.....	77
5	ความต้องการของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติของนักเรียน.....	99
6	ความต้องการของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	102
7	ความต้องการของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน เกี่ยวกับคุณภาพของครูผู้สอน.....	109
8	ความต้องการของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน เกี่ยวกับการจัดเวลาเรียน.....	114
9	ความต้องการของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน เกี่ยวกับการจัดชั้นเรียน.....	117
10	ความต้องการของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน เกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนของนักเรียน.....	119
11	ความต้องการของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน เกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอน.....	123
12	ความต้องการของผู้ปกครองด้านการจัดสภาพแวดล้อมของทาง โรงเรียน	129
13	ความต้องการของผู้ปกครองด้านความสัมพันธ์กับชุมชน.....	133

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ความต้องการของผู้ปกครองด้านมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน....	141
15	ความต้องการของผู้ปกครองด้านมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน เกี่ยวกับโอกาสในการศึกษาต่อของบุตรหลานภายหลังจบการศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน.....	144
16	ความต้องการของผู้ปกครองด้านมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน เกี่ยวกับโอกาสในการประกอบอาชีพของบุตรหลานภายหลังจบการศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน.....	148
17	ความต้องการของผู้ปกครองด้านมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะ ที่ต้องการให้โรงเรียนปลูกฝังให้กับบุตรหลาน.....	152